

Университетте практика ұйымдастырылу деңгейін бағалау бойынша сауалнама нәтижелері

Кәсіби практика болашақ педагогтерді даярлаудың маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Ол теориялық білімді практикада бекітуге, кәсіби құзыреттерді дамытуға және білім алушыларды болашақ еңбек қызметінің жағдайларына бейімдеуге мүмкіндік береді.

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің Стратегиялық жоспарлау және сапаны қамтамасыз ету басқармасының жұмыс жоспарына сәйкес 2026 жылғы ақпан айында кәсіби практиканы ұйымдастыру деңгейін бағалау бойынша әлеуметтік сауалнама жүргізілді. Зерттеуге **педагогикалық білім беру бағдарламаларында білім алатын 1506 білім алушы** қатысты.

Алынған нәтижелер кәсіби практиканы ұйымдастыру деңгейінің жоғары екенін және практикалық даярлықтың барлық негізгі құрамдас бөліктерін білім алушылардың оң бағалайтынын көрсетті.

Білім алушылардың жоғары мотивациясы

Сауалнама нәтижелері білім алушылардың кәсіби практиканы кәсіби қалыптасуының маңызды кезеңі ретінде қабылдайтынын көрсетті.

Респонденттердің 57,4%-ы практиканың негізгі мақсаты ретінде теориялық білімді практикада бекітуді атады. Тағы **28,5%-ы** практиканы практикалық даярлық деңгейін арттыру және кәсіби дағдыларды дамыту мүмкіндігі ретінде қарастырады.

Осылайша, білім алушылардың 85%-дан астамы практиканы кәсіби даярлық сапасын арттырумен тікелей байланыстырады. Бұл практикалық-бағдарланған оқытудың маңыздылығын түсіну деңгейінің қалыптасқанын көрсетеді.

Практика сапасына қанағаттану деңгейінің жоғары болуы

Зерттеудің маңызды нәтижелерінің бірі – кәсіби практиканың жалпы сапасына берілген жоғары баға.

Білім алушылардың 73,1%-ы практиканы «5 — өте жақсы» деп бағаласа, **18,7%-ы** «4 — жақсы» деген баға берді. Осылайша, **респонденттердің 90%-дан астамы практикаға жоғары оң баға берген.**

Алынған нәтижелер практикалық даярлықты ұйымдастырудың қолданыстағы жүйесінің тиімділігін және оның білім алушылардың кү expectationsіне сәйкестігін растайды.

Практика бейінді базаларда өтеді

Практика базасының білім беру бағдарламасына сәйкестігін бағалау кезінде ерекше жоғары көрсеткіш байқалды.

Білім алушылардың 94,9%-ы практика өткен ұйымның олардың біліктілігі мен кәсіби бағытына сәйкес келгенін атап өтті.

Бұл практика базаларын іріктеу және бөлу жүйесінің нәтижелілігін, сондай-ақ практикалық даярлықтың білім беру бағдарламаларының мазмұнымен тығыз байланысын көрсетеді.

Практика жетекшілерінің кәсіби қолдауы

Профильдік ұйымдар және университет тарапынан тағайындалған практика жетекшілерінің жұмысына жоғары баға берілді.

Ұйымдардан тағайындалған практика жетекшілерінің жұмысын **білім алушылардың 73,7%-ы** «5 — өте жақсы» деп бағаласа, **15,1%-ы** «4 — жақсы» деген баға қойды. Орташа көрсеткіш шамамен **4,6–4,7 балды** құрайды.

Білім алушылар университеттен тағайындалған практика жетекшілерінің қызметін де оң бағалайды: респонденттердің **72,3%-ы** «5», ал **17,8%-ы** «4» деген баға берген. Орташа бағалау шамамен **4,6 балды** құрайды.

Жоғары көрсеткіштер білім алушылардың қажетті әдістемелік және кәсіби қолдау алып, практика барысында уақтылы кері байланыс пен сүйемелдеумен қамтамасыз етілетінін көрсетеді.

Жүйелі бақылау және тиімді ұйымдастыру

Практика сапасының маңызды көрсеткіштерінің бірі – оның өту барысын бақылауды ұйымдастыру.

Респонденттердің 78,6%-ы университеттен тағайындалған практика жетекшілерінің практикадан өту барысын тексеріп, бақылауды жүзеге асырғанын растады. Бұл білім алушыларға жүйелі түрде қолдау көрсетілетінін және университеттің практикалық даярлық сапасын қамтамасыз етуге мүдделі екенін көрсетеді.

Жалпы, **білім алушылардың 86,6%-ы** практикадан өту процесінің ұйымдастырылуын тиімді деп бағалады. Тағы **10,1%-ы** оны тиімсізден гөрі тиімді деп санайды.

Осылайша, білім алушылардың басым көпшілігі практиканы үйлестіруді, университет пен ұйымдар арасындағы өзара іс-қимылды және кәсіби дамуға жасалған жағдайларды оң бағалайды.

Практика кәсіби дағдыларды қалыптастыруға ықпал етеді

Зерттеудің негізгі нәтижелерінің бірі – практиканың кәсіби құзыреттерді қалыптастыруға елеулі ықпал ететінін растауы.

Білім алушылардың 77,7%-ы практика қажетті кәсіби дағдыларды қалыптастыруға мүмкіндік бергенін атап өтті. Жекелеген білім беру бағдарламалары бойынша, оның ішінде информатика, физика, педагогика, биология және шет тілдері бойынша оң жауаптардың үлесі **80–100%-ға** дейін жетеді.

Практика білім алушыларға университетте алған білімдерін нақты кәсіби ортада қолдануға, практикалық тәжірибе жинақтауға және болашақ мамандығының талаптарын жақсырақ түсінуге мүмкіндік береді.

Сонымен қатар, респонденттердің едәуір бөлігі практиканың оқу барысында алған білімдері мен дағдыларын бекітуге, әрі қарайғы кәсіби даму бағыттарын анықтауға, сондай-ақ курстық және дипломдық жұмыстарға материалдар жинауға ықпал еткенін атап өтті.

Практика базаларының жоғары бағалануы

Білім алушылар кәсіби практикадан өтетін ұйымдар да оң бағаланады.

Респонденттердің 74,8%-ы практика базаларына «5 — өте жақсы» деген баға берсе, **16,1%-ы** «4 — жақсы» деген баға қойды. Жалпы алғанда, **білім алушылардың 90%-дан астамы практика базасы болып табылатын ұйымдарды оң бағалайды.**

Қанағаттану деңгейінің жоғары болуы университеттің бейінді ұйымдармен өзара іс-қимылының тиімділігін және мамандарды даярлаудың практикалық-бағдарланған форматының сұранысқа ие екенін растайды.

Практика – кәсіби жұмысқа орналасу мүмкіндігі

Маңызды нәтижелердің бірі – практиканың болашақ жұмысқа орналасумен байланысы.

Білім алушылардың 65,3%-ы практика базасы болып табылатын ұйымдардың оларды кейіннен жұмысқа орналастыруға қызығушылық танытқанын атап өтті.

Бұл көрсеткіш кәсіби практиканың тек білім беру ғана емес, сонымен қатар мансаптық бағдар беру функциясын да атқаратынын көрсетеді. Білім алушылардың едәуір бөлігі үшін практика өзінің кәсіби қасиеттерін көрсетуге, алғашқы жұмыс тәжірибесін жинақтауға және әлеуетті жұмыс берушілермен байланыс орнатуға мүмкіндік береді.

Бірқатар білім беру бағдарламалары бойынша жұмыс берушілердің қызығушылық таныту көрсеткіші **70–100%-ға** дейін жетеді, бұл білікті мамандарға деген жоғары сұранысты көрсетеді.

Қорытынды

Жалпы алғанда, сауалнама нәтижелері **кәсіби практиканың Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінде педагог кадрларды даярлаудың ең тиімді элементтерінің бірі** екенін растайды.

Осылайша, сауалнама нәтижелері университетте **кәсіби нәтижеге бағытталған тиімді практика ұйымдастыру жүйесі** қалыптасқанын көрсетеді. Бейінді ұйымдармен тығыз өзара іс-қимыл, практика жетекшілері тарапынан көрсетілетін жоғары деңгейдегі сүйемелдеу, практика базаларының білім беру бағдарламаларына сәйкестігі және білім алушылардың оң бағасы практикалық-бағдарланған даярлықтың нәтижелілігін растайды.

Алынған деректер практика жүйесін одан әрі жетілдіруге, жұмыс берушілермен серіктестікті кеңейтуге және түлектердің жұмысқа орналасу мүмкіндіктерін арттыруға негіз болады.

**Стратегиялық жоспарлау және
сапаны қамтамасыз ету басқармасы**